

12P/273/31

(To be filled up by the candidate by blue/black ball-point pen)

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--	--

Roll No. (Write the digits in words)

Serial No. of Answer Sheet

Day and Date (Signature of Invigilator)

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

(Use only **blue/black ball-point pen** in the space above and on both sides of the Answer Sheet)

1. Within 10 minutes of the issue of the Question Booklet, check the Question Booklet to ensure that it contains all the pages in correct sequence and that no page/question is missing. In case of faulty Question Booklet bring it to the notice of the Superintendent/Invigilators immediately to obtain a fresh Question Booklet.
2. Do not bring any loose paper, written or blank, inside the Examination Hall **except the Admit Card without its envelope.**
3. **A separate Answer Sheet is given. It should not be folded or mutilated. A second Answer Sheet shall not be provided. Only the Answer Sheet will be evaluated.**
4. Write your Roll Number and Serial Number of the Answer Sheet by pen in the space provided above.
5. **On the front page of the Answer Sheet, write by pen your Roll Number in the space provided at the top and by darkening the circles at the bottom. Also, wherever applicable, write the Question Booklet Number and the Set Number in appropriate places.**
6. **No overwriting is allowed in the entries of Roll No., Question Booklet no. and Set no. (if any) on OMR sheet and Roll No. and OMR sheet no. on the Question Booklet.**
7. **Any change in the aforesaid entries is to be verified by the invigilator, otherwise it will be taken as unfair means.**
8. **Each question in this Booklet is followed by four alternative answers. For each question, you are to record the correct option on the Answer Sheet by darkening the appropriate circle in the corresponding row of the Answer Sheet, by pen as mentioned in the guidelines given on the first page of the Answer Sheet.**
9. For each question, darken only one circle on the Answer Sheet. If you darken more than one circle or darken a circle partially, the answer will be treated as incorrect.
10. **Note that the answer once filled in ink cannot be changed. If you do not wish to attempt a question, leave all the circles in the corresponding row blank (such question will be awarded zero marks).**
11. For rough work, use the inner back page of the title cover and the blank page at the end of this Booklet.
12. Deposit only OMR Answer Sheet at the end of the Test.
13. You are not permitted to leave the Examination Hall until the end of the Test.
14. If a candidate attempts to use any form of unfair means, he/she shall be liable to such punishment as the University may determine and impose on him/her.

Total No. of Printed Pages : 24

[उपर्युक्त निर्देश हिन्दी में अन्तिम आवरण पृष्ठ पर दिये गए हैं।]

12P/273/31

No. of Questions : 150

प्रश्नों की संख्या : 150

Time : 2 Hours

Full Marks : 450

समय : 2 घण्टे

पूर्णाङ्क : 450

Note : (1) Attempt as many questions as you can. Each question carries 3 (Three) marks. **One mark will be deducted for each incorrect answer. Zero** mark will be awarded for each unattempted question.

अधिकाधिक प्रश्नों को हल करने का प्रयत्न करें। प्रत्येक प्रश्न 3 (तीन) अंक का है। प्रत्येक गलत उत्तर के लिए एक अंक काटा जायेगा। प्रत्येक अनुत्तरित प्रश्न का प्राप्तांक शून्य होगा।

(2) If more than one alternative answers seem to be approximate to the correct answer, choose the closest one.

यदि एकाधिक वैकल्पिक उत्तर सही उत्तर के निकट प्रतीत हों, तो निकटतम सही उत्तर दें।

01. महाभाष्यकारानुसारं सामवेदस्य शाखाः कति ?

(1) 21 (2) 101 (3) 1000 (4) 9

02. जैमिनिना सामवेद कस्मै अध्यापितः ?

(1) सुमन्तवे (2) सुन्वते (3) सुकर्मणे (4) पौष्यञ्जये

03. सामवेदस्य उपलभ्यमाना मूलसंहिताः कति ?

(1) 1 (2) 2 (3) 3 (4) 4

12P/273/31

04. सामवेदस्य अध्ययनाध्यापनयोर्विद्यमानाः शाखाः कति ?

- (1) 3 (2) 4 (3) 9 (4) 21

05. ऋक्तंत्रं कस्य वेदस्य प्रातिशाख्यम् ?

- (1) ऋग्वेदस्य (2) यजुर्वेदस्य (3) सामवेदस्य (4) अथर्ववेदस्य

06. द्राह्यायणश्रौतसूत्रं केन वेदेन सम्बद्धम् ?

- (1) ऋग्वेदेन (2) यजुर्वेदेन (3) सामवेदेन (4) अथर्ववेदेन

07. सामवेदीयशिक्षारचयिता कः ?

- (1) पाणिनिः (2) शौनकः
(3) याज्ञवल्क्यः (4) पूर्वोक्तत्रयादन्यः

08. मीमांसान्यायप्रकाशः कस्य शास्त्रस्य ग्रन्थः ?

- (1) मीमांसान्यायशास्त्रयोः (2) धर्ममीमांसायाः
(3) ब्रह्ममीमांसायाः (4) मीमांसानीतिशास्त्रयोः

09. द्वादशाध्यायाः केषु सूत्रेषु ?

- (1) न्यायसूत्रेषु ? (2) कणादसूत्रेषु
(3) योगसूत्रेषु (4) मीमांसासूत्रेषु

10. विधेः सहकारिभूतानि प्रमाणानि कति ?

- (1) 3 (2) 4 (3) 5 (4) 6

11. भावनाया अपेक्षिता अंशाः कति ?

- (1) 3 (2) 4 (3) 5 (4) 6

12. विनियोक्त्री श्रुतिः कतिधा ?

- (1) एकधा (2) द्विधा (3) त्रिधा (4) चतुर्धा

13. 'अथातो धर्मजिज्ञासा' इति सूत्रं कस्य ?
 (1) कणादस्य (2) व्यासस्य (3) मनोः (4) जैमिनेः
14. 'इमामगृभ्णन् रशनामृतस्येत्यश्वाभिधानीमादत्ते' इत्यत्र को विधिः ?
 (1) अपूर्वविधिः (2) नियमविधिः
 (3) परिसङ्ख्याविधिः (4) अधिकारविधिः
15. 'रथकारोऽग्नीनादधीत' इत्यत्र रथकारः कः ?
 (1) क्षत्रियः (2) ब्राह्मणः
 (3) रथनिर्माता (4) सौधन्वनापरपर्यायो वर्णविशेषः
16. विधेः आर्थवादिकं फलं कस्मिन् अधिकरणे स्वीकृतम् ?
 (1) विश्वजिदधिकरणे (2) रात्रिसत्राधिकरणे
 (3) उभयत्र (4) अभ्यासाधिकरणे
17. मीमांसकमते यूपः कीदृग्रूपः ?
 (1) दृष्टसंस्काररूपः (2) अदृष्टसंस्काररूपः
 (3) दृष्टादृष्टसंस्कारगणः (4) अनिर्वचनीयः पदार्थः
18. साद्यस्क्रः सोमयागः कस्य विकारः ?
 (1) चातुर्मास्यानाम् (2) पशुबन्धस्य
 (3) दर्शपूर्णमासयोः (4) ज्योतिष्टोमस्य
19. साद्यस्क्र सोमयागः कतिदिनेषु भवति ?
 (1) एकदिने (2) दिनद्वये (3) दिनत्रये (4) दिनचतुष्टये

12P/273/31

20. ज्योतिष्टोमे कति पशुयागाः ?

- (1) 5 (2) 4 (3) 3 (4) 6

21. मन्त्राणाम् अर्थवत्त्वं केन रूपेण ?

- (1) विहितकर्मप्रशंसया (2) कर्मविधायकतया
(3) अदृष्टोत्पादकतया (4) प्रयोगसमवेतार्थस्मारकतया

22. दर्शपूर्णमासयोः कति प्रयाजाः ?

- (1) 4 (2) 5 (3) 9 (4) 11

23. 'वषट्कर्तुः प्रथमभक्ष' इत्यत्र वषट्कर्ता कः ?

- (1) ब्रह्मा (2) होता (3) अध्वर्युः (4) आग्नीध्रः

24. महाप्रकरणं कुत्र ?

- (1) प्रकृतौ (2) विकृतौ (3) उभयत्र (4) नोभयत्र

25. कृष्णविषाणया यजमानस्य कण्डूयनं कुत्र ?

- (1) अग्न्याधाने (2) दर्शपूर्णमासयोः
(3) चातुर्मास्येषु (4) सोमयागे

26. शाब्दी भावना किन्निष्ठा ?

- (1) पुरुषनिष्ठा (2) शब्दनिष्ठा
(3) अर्थनिष्ठा (4) शब्दार्थोभयनिष्ठा

27. ब्रह्मयज्ञे कस्य वेदस्य पाठः प्रथमं कार्यः ?
 (1) स्वशाखायाः (2) यजुर्वेदस्य (3) ऋग्वेदस्य (4) सामवेदस्य
28. ब्रह्मयज्ञ इति कस्य नाम?
 (1) पञ्चमहायज्ञान्तर्गतस्य स्वाध्यायस्य (2) ब्राह्मणकर्तृकयज्ञस्य
 (3) ऋत्विक्षु विद्यमानेन ब्रह्मणा क्रियमाणस्य यज्ञस्य (4) अग्निष्टोमादेः श्रौतयागस्य
29. निरुक्तं वेदस्य कीदृशमङ्गम् ?
 (1) घ्राणम् (2) मुखः (3) चक्षुः (4) श्रोत्रम्
30. विहितकर्मणाम् आनुपूर्व्येण विवेचनं कस्मिन् ?
 (1) कल्पसूत्रे (2) प्रातिशाख्ये
 (3) मीमांसायां (4) निरुक्ते
31. धर्मस्थानानि कति ?
 (1) 4 (2) 14 (3) 3 (4) 5
32. 'ऋचां त्वः पोषमास्ते' इति मन्त्रे 'त्वः' इत्यस्य कोऽर्थः ?
 (1) एकः (2) प्रथमः (3) त्वनामा (4) ऋत्विक्
33. 'चक्रवाकस्तनी, हंसदन्तावली, काशबस्त्रा, शैवालकेशिनी' इति स्तुतिः कस्याः ?
 (1) कान्तायाः (2) नद्याः (3) सौमिक्या वेदेः (4) औदुम्बर्याः
34. 'न माता वर्धते न पिता' इत्यस्य कोऽर्थः ?
 (1) प्रसवकर्त्री एका भवति नान्या, जनकश्च एको भवति नान्यः
 (2) सन्तत्युत्पत्त्यनन्तरं मातुः शरीरं न वर्धते, पितुश्च न
 (3) सन्तत्युत्पत्त्यनन्तरं मातरुत्कर्षा न भवति, पितुश्च न
 (4) प्रकृतौ एकः पशुः, तत्र 'अन्वेनं माता मन्यतामनु पिता' इति प्रयुज्यते ।

विकृतौ पशुद्वये 'अन्वेनौ माता मन्यतामनु पिता' इत्येवोहः । पशुबहुत्वे 'अन्वेनान् माता मन्यतामनु पिता' इत्येवोहः । तथाच पशुद्वये पशुबहुत्वे च न मातृशब्दे पितृ-शब्दे च द्विवचनं बहुवचनं च ।

12P/273/31

35. 'आम्नायस्य क्रियार्थत्वादानर्थक्यमतदर्शानाम' इति सूत्रं कस्य ?

- (1) पाणिनेः (2) व्यासस्य (3) गौतमस्य (4) जैमिनेः

36. बर्हिषि किं न देयम् ?

- (1) रजतम् (2) सुवर्णम् (3) धेनुः (4) अन्वाहार्यः

37. आर्चिक इति मूलभूतं नाम कस्य ?

- (1) सामसंहितायाः (2) सामगानस्य
(3) सामब्राह्मणस्य (4) सामस्वराणाम्

38. उत्तरार्चिक इति नामधेयं कस्मात् ?

- (1) उत्तरदिशि पठ्यमानत्वात् (2) श्रेष्ठऋक्त्वात्
(3) अनन्तरम् ऋचायाः पठ्यमानत्वात् (4) द्वितीयभागसत्त्वात्

39. उत्तरार्चिके द्वितीयाध्याये खण्डाः -

- (1) 4 (2) 5 (3) 6 (4) 7

40. उत्तरार्चिके चतुर्थाध्याये खण्डाः कति ?

- (1) 7 (2) 4 (3) 5 (4) 6

41. उत्तरार्चिके षष्ठाध्याये खण्डाः कति ?

- (1) 4 (2) 5 (3) 6 (4) 7

42. उत्तरार्चिके अष्टमाध्याये खण्डाः कति ?

- (1) 4 (2) 5 (3) 6 (4) 7

43. उत्तरार्चिके दशमाध्याये खण्डाः कति ?
 (1) 9 (2) 10 (3) 11 (4) 12
44. उत्तरार्चिके द्वादशाध्याये खण्डाः कति ?
 (1) 6 (2) 7 (3) 8 (4) 9
45. उत्तरार्चिके चतुर्दशाध्याये खण्डाः कति ?
 (1) 4 (2) 5 (3) 6 (4) 7
46. उत्तरार्चिके द्वितीयप्रपाठके सूक्तानि -
 (1) 38 (2) 39 (3) 40 (4) 41
47. उत्तरार्चिके पञ्चमप्रपाठके सूक्तानि -
 (1) 43 (2) 44 (3) 45 (4) 46
48. उत्तरार्चिके नवमप्रपाठके सूक्तानि -
 (1) 40 (2) 41 (3) 42 (4) 43
49. उत्तरार्चिके कियन्तः खण्डाः ?
 (1) 119 (2) 120 (3) 121 (4) 122
50. उत्तरार्चिके कस्मिन्नध्याये 1 एवं खण्डः ?
 (1) 11 (2) 14 (3) 17 (4) 21
51. उत्तरार्चिकऋचां सङ्ख्या -
 (1) 1100 (2) 1150 (3) 1225 (4) 1250
52. सामवेदे संहितायां कियन्तस्तादृशा मन्त्रा ये ऋग्वेदमन्त्रेभ्यः सर्वथा भिन्नाः ?
 (1) 75 (2) 76 (3) 77 (4) 78

12P/273/31

53. उत्तराग्रन्थः कस्यां संहितायाम् ?

(1) अथर्ववेदसंहितायाम्	(2) यजुर्वेदसंहितायाम्
(3) सामवेदसंहितायाम्	(4) ऋग्वेदसंहितायाम्

54. सामतन्त्रं किम् ?

(1) सामप्रयोगः	(2) छन्दोगप्रातिशाख्यम्
(3) सामतन्त्रयोः समुच्चयः	(4) सामवेदे निरूपितास्तन्त्रविषयाः

55. सामतन्त्रप्रणेता कः ?

(1) औदव्रजिः	(2) गार्ग्यः	(3) शाकटायनः	(4) यास्कः

56. सामतन्त्रे अण् कस्य संज्ञा ?

(1) पादान्तस्य	(2) पादादेः	(3) पदादेः	(4) पदान्तस्य

57. उण् कस्य संज्ञा ?

(1) गीतस्य	(2) वाक्यस्य	(3) उकारस्य	(4) स्वरस्य

58. खिद् कस्य संज्ञा ?

(1) उपान्त्यस्याक्षरस्य	(2) खिकारस्य
(3) आद्याक्षरस्य	(4) अन्त्याक्षरस्य

59. उट् कस्य संज्ञा ?

(1) अन्तर्गीतस्य
(2) द्वितीयाक्षरस्य
(3) उ, ऋ, लृ, ए, ओ, ऐ, औ, ह, य, व, राणाम्
(4) उकारस्य

60. खट् कस्य संज्ञा ?

(1) द्वितीयाक्षरस्य	(2) आद्याक्षरस्य
(3) अन्त्याक्षरस्य	(4) उपान्त्याक्षरस्य

61. ओदः कः ?

(1) स्तोभः	(2) साम	(3) ऋक्	(4) यजुः

62. उत् इति कस्य संज्ञा ?

(1) उच्चस्य	(2) नीचस्य	(3) पदस्य	(4) वाक्यस्य

63. सामतन्त्रे द्वितीयप्रपाठके दशकाः कति ?

(1) 10	(2) 11	(3) 12	(4) 13

64. पञ्चमप्रपाठके दशकाः कति ?

(1) 9	(2) 10	(3) 11	(4) 12

65. अष्टमप्रपाठके दशकाः कति ?

(1) 10	(2) 11	(3) 12	(4) 13

66. दशमप्रपाठके दशकाः कति ?

(1) 10	(2) 11	(3) 12	(4) 13

67. चतुर्थप्रपाठके कति सूत्राणि ?

(1) 103	(2) 104	(3) 105	(4) 106

12P/273/31

68. सप्तमप्रपाठके कति सूत्राणि ?

- (1) 106 (2) 105 (3) 104 (4) 103

69. लाट्यायनश्रौतसूत्रे सर्वक्रत्वधिकारसूत्रं कस्मिन् पटले ?

- (1) 1 (2) 2 (3) 3 (4) 4

70. लाट्यायनश्रौतसूत्रे सुब्रह्मण्यीयं कर्म कस्मिन् पटले उक्तम् ?

- (1) 1 (2) 2 (3) 3 (4) 4

71. लाट्यायनश्रौतसूत्रे प्रस्तोतृकर्म कस्मिन् पटले प्रोक्तम् ?

- (1) 1 (2) 2 (3) 3 (4) 4

72. लाट्यायनश्रौतसूत्रे प्रवर्ग्यकर्म कस्मिन् पटले उक्तम् ?

- (1) 1 (2) 2 (3) 3 (4) 4

73. लाट्यायनश्रौतसूत्रे वसतीवरीर्णनं कस्मिन् पटले ?

- (1) 1 (2) 2 (3) 3 (4) 4

74. लाट्यायनश्रौतसूत्रे 'सोमराजानो हि ब्राह्मणाः' इति कस्मिन् पटले उक्तम् ?

- (1) 1 (2) 2 (3) 3 (4) 4

75. लाट्यायनश्रौतसूत्रे 'वपायां हुतायां धिष्ण्यानुपतिष्ठेरन्' इति कस्मिन् पटले प्रोक्तम् ?

- (1) 1 (2) 2 (3) 3 (4) 4

76. लाट्यायनश्रौतसूत्रे रौरुकिणामुल्लेखः कस्मिन् पटले कृतः ?
 (1) 1 (2) 2 (3) 3 (4) 4
77. लाट्यायनश्रौतसूत्रे 'नाराशंसानामनवेक्ष्य भक्षणं' कस्मिन् पटले वर्णितम् ?
 (1) 2 (2) 3 (3) 4 (4) 5
78. लाट्यायनश्रौतसूत्रे 'प्रस्तोता तु कुशाः कारयेद्यज्ञियस्य वृक्षस्य' इति कस्मिन् पटले प्रोक्तम् ?
 (1) 2 (2) 3 (3) 4 (4) 5
79. लाट्यायनश्रौतसूत्रे 'अश्वरथदानं' कस्मिन् पटले वर्णितम् ?
 (1) 2 (2) 3 (3) 4 (4) 5
80. लाट्यायनश्रौतसूत्रे धानानां हारियोजन्य इति संज्ञा कस्मिन् पटले कृता ?
 (1) 2 (2) 3 (3) 4 (4) 6
81. लाट्यायनश्रौतसूत्रे 'अश्वत्रिरात्रे नानावधृथान्यहानि' इति कस्मिन् पटले वर्णितम् ?
 (1) 3 (2) 4 (3) 5 (4) 6
82. प्रायणीयेष्टिः कस्मिन् भवति ?
 (1) चातुर्मास्येषु (2) पशुबन्धे (3) दाक्षायणयज्ञे (4) सोमयागे
83. रौहिणपुरोडाशहोमः कस्मिन् भवति ?
 (1) दशपूर्णांमासयाः (2) चातुर्मास्येषु (3) पशुबन्धे (4) प्रवार्ये

12P/273/31

84. तृचाशब्दार्थः कः ?

- (1) ऋक्त्रयम् (2) तृतीया ऋक्
(3) त्र्युत्तरा ऋक् (4) अन्य एव कश्चिदर्थः

85. ताण्ड्यमहाब्राह्मणे कस्मिन्नध्याये गवामयनं वर्णितम् ?

- (1) 1 (2) 2 (3) 3 (4) 4-5

86. ताण्ड्ये धाराग्रहणसमये पठनीयो मन्त्रः कस्मिन्नध्याये प्रोक्तः ?

- (1) 1 (2) 2 (3) 3 (4) 4

87. दशापवित्रं किम् ?

- (1) पवित्रस्थितिः (2) पवित्रदशकम्
(3) पात्रविशेषः (4) दशापवित्रनामकः वस्त्रखण्डः

88. गवामयनं कतिमासेषु भवति ?

- (1) 3 (2) 6 (3) 9 (4) 12

89. ताण्ड्ये दक्षिणाप्रतिग्रहे पठनीया मन्त्राः कस्मिन्नध्याये वर्णिताः ?

- (1) 1 (2) 2 (3) 3 (4) 4

90. विष्टुतयः कस्मिन्नध्याये उक्ताः ?

- (1) 1 (2) 2-3 (3) 4 (4) 5

91. द्रोणकलशोत्पत्तिः कस्मिन्नध्याये वर्णिता ?

- (1) 4 (2) 5 (3) 6 (4) 7

92. बहिष्पवमानस्तुति कस्मिन्नध्याये ?

- (1) 3 (2) 4 (3) 5 (4) 6

93. सोमातिरेके प्रायश्चित्तं कस्मिन्नध्याये वर्णितम् ?

- (1) 7 (2) 8 (3) 9 (4) 10

94. सवनानि कति ?

- (1) 3 (2) 4 (3) 5 (4) 6

95. ताण्ड्ये 'ऋतस्य द्वारी स्थः' इति कयोः सम्बोधनम् ?

- (1) यज्ञशालाद्वारयोः (2) अहोरात्रयोः
(3) सूर्याचन्द्रमसोः (4) सदसः पश्चाद् द्वारशाखे तयोः

96. उद्दानसमये पत्नीनामुपगानविधानं कस्मिन्नध्याये वर्णितम् ?

- (1) 2 (2) 3 (3) 4 (4) 5

97. ऋग्व्यानुसारं गवामयनस्य निर्दुष्टो दीक्षाकालः कः ?

- (1) एकाहिका (2) फाल्गुनः
(3) चित्रपूर्णिमासः (4) चतुरहे पुरस्तात् पौर्णमास्याः (चैत्रशुक्लैकादशी)

98. पञ्चदशस्तोमस्य विष्टृतयः कति ?

- (1) 1 (2) 2 (3) 3 (4) 4

99. सप्तदशस्तोमस्य विष्टृतयः कति ?

- (1) 4 (2) 5 (3) 6 (4) 7

12P/273/31

100. त्रयस्त्रिंशस्तोमस्य विष्टुतयः कति ?

- (1) 2 (2) 3 (3) 4 (4) 5

101. चतुर्विंशस्तोमस्य विष्टुतयः कति :?

- (1) 1 (2) 2 (3) 3 (4) 4

102. अष्टाक्षरा का ?

- (1) गायत्री. (2) त्रिष्टुप् (3) जगती (4) अनुष्टुप्

103. अतिरात्रसंस्थायां रात्रिपर्यायाः कस्मिन्नध्याये वर्णिताः ?

- (1) 6 (2) 7 (3) 8 (4) 9

104. ज्यैष्ठिनेयो ज्येष्ठ कः ?

- (1) ज्येष्ठमासगतज्येष्ठानक्षत्रपूर्णिमा
(2) ज्येष्ठानक्षत्रोत्पन्नस्य ज्येष्ठपुत्रः
(3) ज्येष्ठपुत्रस्य ज्येष्ठपुत्रः
(4) यो यजमानो प्रातृणां मध्ये स्वयं ज्येष्ठो भवति सपत्नीनां मध्ये या ज्येष्ठा तस्याः पुत्रश्च भवति सः यजमानः

105. सोमप्रतिनिधः कः ?

- (1) आज्यम् (2) पयः (3) पुरोडाशः (4) पूतीकाः

106. सोमाहरणं केन कृतम् ?

- (1) गायत्र्या (2) इन्द्रेण (3) वृत्रेण (4) प्रजापतिना

107. सशिखं वपनं कस्मिन् भवति ?

- (1) गवामयने (2) अग्निष्टोमे (3) दर्शपूर्णमासयोः (4) चातुर्मास्येषु

108. अस्थिकर्तृको यज्ञः कदा भवति ?

- (1) दर्शपूर्णमासमध्ये यजमानमरणे (2) चातुर्मास्यमध्ये यजमानमरणे
(3) पशुबन्धे यजमानमरणे (4) सत्रमध्ये दीक्षितमरणे संवत्सरे पूर्णे

109. द्वादशाहे गृहपतिः कः ?

- (1) अग्निः (2) गृहस्वामी
(3) गृहरक्षकः (4) बहुकर्तृकद्वादशाहे एको यजमानः गृहपतिः

110. साम्नोर्विवाहः कस्मिन् वर्णितः ?

- (1) ताण्ड्ये (2) आर्चिके (3) सामतंत्रे (4) विवाहपद्धतौ

111. 'सवनमुखम्' इत्यस्य कोऽर्थः ?

- (1) श्रावणमासारम्भः (2) सवननामकस्य मनुष्यस्य मुखम्
(3) वनभूच्छिद्रम् (4) सवनस्यादि

112. साध्याः केन स्वर्गमायन् ?

- (1) विमानेन (2) शकटेन (3) पद्भ्याम् (4) यज्ञेन

113. भूमिदुन्दुभिः कः ?

- (1) भूमौ स्थापितो दुन्दुभिः
(2) दुन्दुभ्याकारा भूमिः
(3) भूमिसहितो दुन्दुभिः
(4) आग्नीध्रीयस्य पश्चादर्धमन्तर्वेद्यर्धं बहिर्वेदि भूमाववटं खात्वा सवनीयस्य ऋषभचर्मणापिदधाति सः

12P/273/31

114. कुत्र सन्नद्धाः कवचिनः परियन्ति ?

- (1) चातुर्मास्येषु (2) पशुबन्धे (3) सोमयागे (4) महाव्रते

115. 'सर्वा वाचो वदन्ति' इत्यस्य कोऽर्थः ?

- (1) सर्वेषां प्राणिनां वायः (2) सर्वाण्यक्षराणि
(3) 'सर्वाः सर्वाः सर्वा' इति (4) संस्कृताः असंस्कृताः ग्राम्यवाचश्च

116. पितरः कतिविधाः ?

- (1) 3 (2) 2 (3) 7 (4) असङ्ख्यप्रकाराः

117. 'ऊर्ध्वः सप्त ऋषीनुपतिष्ठस्व' इति मन्त्रे सप्त ऋषयः के ?

- (1) आकाशमण्डलस्थाः सप्तर्षयः (2) सप्त विद्वांसः
(3) सप्त स्वर्गलोकाः (4) शरीरे कण्ठादूर्ध्वं विद्यमानानि सप्तच्छिद्राणि

118. प्रजापतिः सृष्टान् पशून् अपक्रान्तान् केनाभिव्याहरत् ?

- (1) श्यैतेन (2) ऋचा (3) यजुषा (4) पशुशब्देन

119. कस्मिन् पञ्चत्विजः संख्याः सर्पन्ति ?

- (1) बहिष्पवमाने (2) चातुर्मास्येषु
(3) पशुबन्धे (4) चातुर्मास्यप्रभृतिसमस्तयागेषु

120. प्रस्तरः कः

- (1) पाषाणः (2) मनुष्यः (3) विस्तारः (4) दर्भमुष्टिविशेषः

121. 'हुंमा' इत्यनेन कः अभिजिघ्रत् ?

- (1) प्रजापतिः (2) इन्द्रः (3) गौः (4) यमः

122. 'प्रेङ्गामारुह्य होता शंसति' इत्यत्र 'प्रेङ्गा' शब्दार्थः कः ?

- (1) सिंहासनम् (2) यानम् (3) रथः (4) दोला

123. 'अवरुध्वै' इत्यस्य कोऽर्थः ?

- (1) लाभाय (2) अवरोधाय (3) अविरोधाय (4) उक्तत्रयादन्योऽर्थः

124. 'अववृष्टस्य भक्षयेत्' इत्यत्र अववृष्टस्येत्यस्य कोऽर्थः ?

- (1) वृष्टिरहितस्य (2) वृष्टयनन्तरवर्तिनः
(3) वृष्टिप्रचुरस्य (4) वर्षणेन दूषितस्य सोमस्य

125. कौ प्रथमावधावताम् ?

- (1) अश्विनौ (2) अग्नीषोमौ (3) प्राणापानौ (4) अध्वर्युयजमानौ

126. 'सम्मा' इत्यस्य कोऽर्थः ?

- (1) साम्यम् (2) 'सम्मा' शब्दः
(3) साम्यवादः (4) 'म्मा' इत्यनेन सहितः

127. 'होता' इति कस्य नाम ?

- (1) हवनकर्तुः (2) यजमानस्य
(3) अध्वर्योः (4) यज्ञे देवताह्वानकर्तुः ऋत्विजः

12P/273/31

128. द्वादश स्तोत्राणि कस्य ?

- (1) विष्णोः (2) शिवस्य (3) दुर्गायाः (4) अग्निष्टोमस्य

129. वाण इति कस्य नाम ?

- (1) इषोः (2) वायनस्य (3) महावीणायाः (4) उक्तत्रयस्य

130. त्रिवृत्स्वोमस्य द्वितीया विष्टुतिः का ?

- (1) उद्यती (2) परिवर्तिनी (3) कुलायिनी (4) पञ्चपञ्चिनी

131. 'त्रिखर्वा उपासते' इत्यत्र त्रिखर्वाः के ?

- (1) ह्रस्वमस्तक-ह्रस्वोदर-ह्रस्वपादाः (2) अपक्वमृत्पात्रत्रयवन्तः
(3) ह्रस्वशरीराः ह्रस्वश्रीकाः ह्रस्वपशुकाः (4) त्रिखर्वशाखिनः

132. 'सर्ववेदसं देयम्' इत्यत्र 'सर्ववेदसम्' इत्यस्य कोऽर्थः ?

- (1) सर्वं धनम् (2) सर्ववेदपुस्तकम्
(3) सर्वाणि पुस्तकानि (4) सर्वे दीपाः

133. ताण्डये 'महन्मे वोचः' इति मन्त्रः कस्मिन्नध्याये आगतः ?

- (1) 1 (2) 2 (3) 3 (4) 4

134. गवामयनं कतिविधम् ?

- (1) एकविधम् (2) द्विविधम् (3) त्रिविधम् (4) चतुर्विधम्

135. द्वादशमाससाध्ये गवामयने विषुवसंज्ञकमहः किम् ?

(1) 180 तमं दिनम्	(2) 181 तमं दिनम्
(3) सायनतुलासङ् क्रान्तिदिनम्	(4) सायनमेषसङ्क्रान्तिदिनम्

136. चतुर्होता कः ?

(1) चतुर्वारं देवाह्वानकर्ता	(2) होतृगणस्थाश्चत्वार ऋत्विजः
(3) चतुर्वारं होमकर्ता	(4) 'चित्तिः स्रुक' इत्यनुवाकः

137. ताण्ड्ये 'छन्दसेऽभिभूतये स्वाहा' इत्यन्ता मन्त्राः कति ?

(1) 1	(2) 2	(3) 3	(4) 4

138. 'यामेन स्तुवन्ति' इत्यत्र 'यामेन' इत्यस्य कोऽर्थः ?

(1) प्रहरमात्रम्	(2) यमपदयुक्तया ऋचा
(3) दक्षिणदिङ्मुखा भूत्वा	(4) यामेन साम्ना

139. 'विच्छन्दस ऋचो भवन्ति' इत्यत्र 'विच्छन्दस ऋचः' इत्यस्य कोऽर्थः ?

(1) छन्दोरहिता ऋचः	(2) छन्दः शब्दरहिताऋचः
(3) अवैदिक्य ऋचः	(4) नानाछन्दोयुक्ता ऋचः

140. नारदीया शिक्षा केन वेदेन सम्बद्धा ?

(1) ऋग्वेदेन	(2) यजुर्वेदेन	(3) सामवेदेन	(4) अथर्ववेदेन

141. पुष्पसूत्रं कस्य वेदस्य प्रातिशाख्यम् ?

(1) ऋग्वेदस्य	(2) यजुर्वेदस्य	(3) सामवेदस्य	(4) अथर्ववेदस्य

12P/273/31

142. पुष्पसूत्ररचयिता कः ?

- (1) याज्ञवल्क्यः (2) जैमिनिः (3) गौतमः (4) पुष्पाचार्यः

143. पुष्पसूत्रे कति प्रपाठकाः ?

- (1) 6 (2) 8 (3) 10 (4) 12

144. अजातशत्रुकृतं भाष्यं कस्य सूत्रस्य वर्तते ?

- (1) पुष्पसूत्रस्य (2) अक्षरतन्त्रस्य (3) सामतन्त्रस्य (4) मीमांसासूत्रस्य

145. काश्यां देवनागरलिप्यां सभाष्यं पुष्पसूत्रं प्रथमं केन सम्पादितम् ?

- (1) मेक्समूलरेण (2) रामकृष्णदीक्षितेन
(3) रामनाथदीक्षितेन (4) द्राविडोपाह्वमहामहोपाध्यायश्रीलक्ष्मणशास्त्रिणा

146. सामवेदे कति स्वराः ?

- (1) 3 (2) 4 (3) 7 (4) 2

147. वेदानां विभागकर्ता कः ?

- (1) वामदेवः (2) वसिष्ठः (3) व्यासः (4) पैलः

148. पतञ्जलिमते ऋग्वेदस्य शाखाः कति ?

- (1) 9 (2) 101 (3) 1000 (4) 21

149. 'वेदानां सामवेदोऽस्मि' इति कस्य कथनम् ?

- (1) दत्तात्रेयस्य (2) व्यासस्य (3) कृष्णस्य (4) शङ्करस्य

150. को वेदोऽत्यन्तविस्तृतः ?

- (1) ऋग्वेदः (2) यजुर्वेदः (3) सामवेदः (4) अथर्ववेदः

अभ्यर्थियों के लिए निर्देश

(इस पुस्तिका के प्रथम आवरण पृष्ठ पर तथा उत्तर-पत्र के दोनों पृष्ठों पर केवल नीली-काली बाल-प्वाइंट पेन से ही लिखें)

1. प्रश्न पुस्तिका मिलने के 10 मिनट के अन्दर ही देख लें कि प्रश्नपत्र में सभी पृष्ठ मौजूद हैं और कोई प्रश्न छूटा नहीं है। पुस्तिका दोषयुक्त पाये जाने पर इसकी सूचना तत्काल कक्ष-निरीक्षक को देकर सम्पूर्ण प्रश्नपत्र की दूसरी पुस्तिका प्राप्त कर लें।
2. परीक्षा भवन में लिफाफा रहित प्रवेश-पत्र के अतिरिक्त, लिखा या सादा कोई भी खुला कागज साथ में न लायें।
3. उत्तर-पत्र अलग से दिया गया है। इसे न तो मोड़ें और न ही विकृत करें। दूसरा उत्तर-पत्र नहीं दिया जायेगा। केवल उत्तर-पत्र का ही मूल्यांकन किया जायेगा।
4. अपना अनुक्रमांक तथा उत्तर-पत्र का क्रमांक प्रथम आवरण-पृष्ठ पर पेन से निर्धारित स्थान पर लिखें।
5. उत्तर-पत्र के प्रथम पृष्ठ पर पेन से अपना अनुक्रमांक निर्धारित स्थान पर लिखें तथा नीचे दिये वृत्तों को गाढ़ा कर दें। जहाँ-जहाँ आवश्यक हो वहाँ प्रश्न-पुस्तिका का क्रमांक तथा सेट का नम्बर उचित स्थानों पर लिखें।
6. ओ० एम० आर० पत्र पर अनुक्रमांक संख्या, प्रश्नपुस्तिका संख्या व सेट संख्या (यदि कोई हो) तथा प्रश्नपुस्तिका पर अनुक्रमांक और ओ० एम० आर० पत्र संख्या की प्रविष्टियों में उपरिलेखन की अनुमति नहीं है।
7. उपर्युक्त प्रविष्टियों में कोई भी परिवर्तन कक्ष निरीक्षक द्वारा प्रमाणित होना चाहिये अन्यथा यह एक अनुचित साधन का प्रयोग माना जायेगा।
8. प्रश्न-पुस्तिका में प्रत्येक प्रश्न के चार वैकल्पिक उत्तर दिये गये हैं। प्रत्येक प्रश्न के वैकल्पिक उत्तर के लिए आपको उत्तर-पत्र की सम्बन्धित पंक्ति के सामने दिये गये वृत्त को उत्तर-पत्र के प्रथम पृष्ठ पर दिये गये निर्देशों के अनुसार पेन से गाढ़ा करना है।
9. प्रत्येक प्रश्न के उत्तर के लिए केवल एक ही वृत्त को गाढ़ा करें। एक से अधिक वृत्तों को गाढ़ा करने पर अथवा एक वृत्त को अपूर्ण भरने पर वह उत्तर गलत माना जायेगा।
10. ध्यान दें कि एक बार स्याही द्वारा अंकित उत्तर बदला नहीं जा सकता है। यदि आप किसी प्रश्न का उत्तर नहीं देना चाहते हैं, तो संबंधित पंक्ति के सामने दिये गये सभी वृत्तों को खाली छोड़ दें। ऐसे प्रश्नों पर शून्य अंक दिये जायेंगे।
11. रफ कार्य के लिए प्रश्न-पुस्तिका के मुखपृष्ठ के अंदर वाला पृष्ठ तथा उत्तर-पुस्तिका के अंतिम पृष्ठ का प्रयोग करें।
12. परीक्षा के उपरान्त केवल ओ एम आर उत्तर-पत्र परीक्षा भवन में जमा कर दें।
13. परीक्षा समाप्त होने से पहले परीक्षा भवन से बाहर जाने की अनुमति नहीं होगी।
14. यदि कोई अभ्यर्थी परीक्षा में अनुचित साधनों का प्रयोग करता है, तो वह विश्वविद्यालय द्वारा निर्धारित दंड का/की, भागी होगा/होगी।